

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΑΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. ν. 3—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ „ „ 3:50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν 15
29—Γραφεῖον ἰδ. Βουλῆς—29

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ μὴ πληρώσαντες τὴν συνδρομὴν των κύριοι συνδρομηταὶ νὰ ἐξοφλήσωσιν αὐτὴν, διότι εἰς οὐδένα μὴ πληρώσαντα θέλει πεμφθῆ τὸ 4ον φύλλον. Ταῦτα ὅπως λείψῃ πᾶν παράπονον

Ἡ ΝΕΟΤΗΣ

(Ἰδε σελ. 20)

Ἡ ζωὴ εἶναι ὁδὸς τραχεῖα καὶ ἀνωφερῆς, ὑψουμένη πρὸς τὸν οὐρανὸν διὰ μέσου κρημνῶν ἀποτόμων καὶ παρέχουσα λαμπρὰς σκηνογραφίας, εἰς τὰς ἀρρένωπὰς προσβολὰς τῶν ὁποίων δὲν ἀντέχουσιν ὅλαι ἐπίσης αἱ ψυχαί. Ἡ νεότης μένει κεκμηκυῖα εἰς τὰς ρίζας τοῦ κριμοῦ. Μήπως ἐδελεάσθη ὑπὸ ἀνθους τινος θάλλοντος παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ βαράθρου; ἢ μὴ κατελήφθη ὑπὸ κενοῦ ἔρωτος πρὸς τὴν κυανὴν ὀθόνην, ἣν ἐκτυλίσσει ἡ λίμνη εἰς τὸ βῆθος τῆς στενῆς ταύτης φάραγγος; Ἐν ᾧ δὲ νεανίας ἀποθαυμάζει τὰ τόσα κάλλη, δι' ὧν ἡ φύσις ἠθέλησε νὰ κοσμήσῃ τὸ μονότονον ἀναχωρητήριόν του καταλαμβάνεται αἰφνης ὑπὸ ἀνίας, ἥτις, καταβάλλουσα κατὰ μικρὸν τὰς αἰσθήσεις του, καταβάλλει ἐπὶ τέλους καὶ αὐτὴν τὴν ψυχὴν του. Λησμονεῖ τὸ ἐπιδιωκόμενον τέμμα διότι πιθανὸν ἀπεγοητεύθη ἐκ τῆς τραχύτητος τῆς ὁδοῦ. Ἀποστρέφει τὰ βλέμματά του, κάθηται παρὰ τὸ χεῖλος τῆς ὁδοῦ καὶ κλίνων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους παραδίδεται εἰς ἀποθάρρυνσιν.

Ὁ ἀνὴρ, ὃν μικροτέρα πείρα ἐνίσχυσε κατὰ τῆς ἀπάτης καὶ τῶν ἀνιῶν τῆς ζωῆς, πλησιάζει τὸν νεανίαν ἔχει περιεζωσμένην τὴν ὀσφύν του. ὡς ἐν ὁδοί-

πορίᾳ ἀντιμετωπίζει μεγαλοπρεπῶς τὸν ἀνεμὸν τῶν ὁρέων, ὅστις παίζει μὲ τὰ ἐνδύματά του ὡς μὲ ὠραῖον πέπλον. Ὁρθὸς πρὸς τοῦ νεανίου, εὐθὺς καὶ σταθερὸς ἐκτείνει αὐτῷ τὴν χεῖρά του, καὶ διὰ τῆς ἄλλης τῷ δεικνύει τὸ ὕψος τῆς ὁδοῦ, λέγων αὐτῷ: Ἐμπρός, νεανία, ὀφείλεις νὰ μᾶς ἀκολουθήσεις. Ἐγνωρίσαμεν ὡς σὺ, θλίψεις καὶ δάκρυα. Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βίου νομίζεις, ὅτι ἡ ψυχὴ μεμεθυμένη ἔτι ἐκ τῶν ἀρωμάτων τῆς διαμονῆς, ἣν ἐγκατέλειψε δὲν δύναται νὰ συνειθίσῃ εἰς τὸν νέον τοῦτον τῆς γῆς, εἰς ἣν ἐγεννήθη, ἀέρα. Μᾶλλον ἐξωκειωμένη πρὸς τὴν μυστηριώδη ὑπαρξιν ἀφ' ἧς ἀνεχώρησεν, ἢ πρὸς ἐκείνην, ἧς μέρος ἀποτελεῖ, λέγει ὅτι καταβεβλημένη ὑπὸ πικρᾶς θλίψεως ἐπιθυμεῖ νὰ στρέψῃ τὰ νῶτα, ζητοῦσα νὰ ἀνοιγᾶσιν αὐτῇ ἐκ νέου αἱ πύλαι ὧν πρὸ μικροῦ ἐξῆλθε καὶ ἀρνούμενη νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸ κοινὸν πεπρωμένον ὅπερ ὠθεῖ αὐτὴν νὰ διέλθῃ ἐπὶ χρόνον διὰ τῆς μακρᾶς ὁδοῦ τῶν θλίψεων καὶ τῶν πόνων.

Ὅταν δὲ φθάσῃ εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ ἐξίσου ἀπομακρυσμένη τοῦ σημείου, ὅθεν ἀνεχώρησε, καὶ ἐκείνου πρὸς δὲ ζητεῖ νὰ φθάσῃ τότε μόνον δύναται νὰ κρίνῃ ὀρθῶς περὶ τῶν δύο τοῦ βίου τεματίων καὶ περὶ τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, ὅστις μᾶς ἀναγκάζει νὰ ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτὸν διὰ τῆς σκολιᾶς ταύτης ἀτραποῦ, ἐν ᾗ βαδίζεις καὶ ἣν θέλεις κατόπιον ἀγαπήσει τόσον.

Ἐμπρός νεανία! ἔγειρον τὴν κεφαλὴν σου σπόγγισον τὰ δάκρυα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου· μάτην ρέουσι ἐπὶ τῶν χόρτων τῆς ὁδοῦ· μάτην μίγνυνται τοῖς διαυγέσι κύμασι τῆς λίμνης. Πρὸς ἀνάψυξιν τῶν ἀνθρώπων καὶ διατήρησιν τῶν πηγῶν ὁ Θεὸς καταπέμπει ἡμῖν τὰ διαυγῆ τοῦ οὐρανοῦ νάματα. Ἡ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνθρώπου ρέουσα δρόσος εἶναι πικρά· φέρεαι ἄλας δριμύ· εἶναι μεμιγμένη τῇ χολῇ τῶν θορυβοδεστέρων παθῶν μας, καὶ δὲν πραῦνει ἢ τὸ πῦρ,

ὑπερ τὴν προκαλεῖ. Ὁφείλομεν νὰ μάθωμεν πῶς νὰ γίνωμεν κύριοι τῶν ἀμοιβάτων τούτων πόθων μας, πρὶν ἢ οὗτοι συνταράξωσι τὴν καρδίαν ἡμῶν καὶ ἀποξηράνωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς μας. Ἡ φύσις τοὺς ἔθεσεν ἐν ἡμῖν δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ πρὸς αὐξήσασθαι τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν· εἶναι ἰσχυρὰ κέντρα διεγείροντα ἡμᾶς, ὅπως ποιήσωμεν χρῆσιν τῆς θελήσεως ἡμῶν, καὶ παράγοντα τὴν κινδυνώδη, ἀλλ' ἐπίσημόν ἐξάσκησιν αὐτῆς. Δὲν αἰσθάνεσαι αὐτὰ ἐν τοῖς στήθεσί σου; Δὲν σε ἄθουσι νὰ προχωρήσῃ;

Ἐμπρός! ἐγένεθι νεανία! ἀνάλαβε ἀτιμωρὰ χεῖρὶ τὴν ὀδοπορικὴν σου ῥάβδον. Θέλομεν ὀδεύσει ὁμοῦ. Ἔσται μοι ἡδὺ τὸ ἀναπολεῖν ἐν συνοδείᾳ τῶν εὐσεβῶν τούτων θλίψεων, ἐν αἷς ἐξαγνίζεται ἡ ψυχὴ τοῦ νέου· ἴσως δὲ καὶ σοὶ ἔσται ἐπωφελεὲς νὰ διδαχθῆς πῶς νικᾷ τις αὐτάς· τίνες σοβαραὶ ἐργασίαι τὰς ἀποκρούουσι καὶ τὰς ἀντικαθιστῶσι. Νέος ὢν, παραπονεῖται ὅτι αἰσθάνεται τις ἐν αὐτῇ νοεράς δυνάμεις ἀργάς. Ἀργότερα ἐπέρχονται ἄλλαι θλίψεις. Ἀμα ἀναλάβῃ τὰς ἐργασίας ἀποβόροφατα ἀπὸ τὰς λεπτότητας, αἰτίνες καταφθειροῦσι τὸν καιρὸν χωρὶς νὰ ἐπασχολῶσι τὸ παράπαν τὴν ψυχὴν, καὶ ἐρεθίζεται, διότι, ἐν ᾧ ἔχη νὰ πράξῃ τόσα, προχωρεῖ τόσῳ βραδέως. Ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ δὲν εὐχαριστεῖται ἐγκαθῆκα οὐδὲν τῶν ἐπιγείων τὴν πληροῖ. Τὴν δραστηριότητα ἔτι αὐτὴν μετ' ἧς ἀναστεναζει, ἐνῶ εἶναι τόσον εὐκόλον νὰ τὴν προμηθευθῇ, δὲν δύναται νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ· δὲν τῷ εἶναι δὲ ἀρεστὴ, ἢ διότι εἶναι αἰτία τῆς ἀπείρου καὶ ἀκηλιδώτου ἐνεργητικότητος, ἥτις ἐπιφυλάσσεται ἡμῖν ἐκεῖ ἄνω!

Ἐμπρός, νεανία! πρέπει νὰ φθάσωμεν ἐκεῖ. Ἀναρριχθῶμεν ἐπὶ τοῦ βράχου, καὶ μὴ παύσωμεν ἀναβαίνειν. Δεικνύωμεν ἀλλήλοις τὸ τέρμα ἐκεῖνο, ὅπερ φεύγει ἀενάως πρὸ ἡμῶν. Ἐν ἐκάστη καμπῇ τῆς ὁδοῦ ἢ καταπονημένη ψυχὴ ἐρωτᾷ: Δὲν εἶναι ἐνταῦθα τὸ τέρμα, κύριε; Ὁ ἄθεος, ὁ φοβούμενος τὸν θάνατον ὡς τὸ τέρμα τῶν εὐτελῶν ἀπολαύσεών του, τρέμων ἐν ἐκάστη καμπῇ, ἀνακράζει: ὦ ματαιότης! ἐνταῦθα λοιπὸν θέλουσιν ἀφανισθῆ αἱ τρυφαί μου, τὰ πλούτη μου; Ἐν τούτοις ἡ θεία Πρόνοια ἐξαπατῶσα τὴν ἐλπίδα τῶν μὲν, παίζουσα δὲ μετ' ὁμοίων τῶν δὲ, κράζει πρὸς πάντας: Ἐμπρός! βαδίζετε ἔτι, δοκιμάσατε ἔτι τὰ κοσμικὰ ἀγαθὰ τε καὶ κακὰ μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θέλω ἀπονεύσει ἡμῖν ἀληθῆ τοιαῦτα. Οὕτω πρέπει νὰ ζῆτε ἐπὶ τῇ προσοδικῇ τῆς ἡμέρας ἐκείνης!

«Εὐφραίνου νεανίακε, ἐν τῇ νεότητί σου· καὶ ἡ καρδίαν σου ἄς σε χαροποιῇ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς νεότητός σου· καὶ περιπάτει κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς καρδίας σου καὶ κατὰ τὴν ὄρασιν τῶν ὀφθαλμῶν σου· πλὴν ἤξευρε, ὅτι διὰ πάντα ταῦτα ὁ Θεὸς θέλει σε φέρει εἰς κρίσιν.»

ΧΑΝΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΑΝΔΡΕΣ

I

Αἱ ἡμέραι καθ' ἃς γεννῶται ὁ μέγας ἄνδρας εἶναι ἀντικείμενον ἐνδιαφέροντος εἰς πάντα. Πρόκειται περὶ τοῦ Χ. Χ. Ἀνδρέου. Ἀν τις ἀρνήθῃ αὐτῷ τὸν τίτλον μεγάλου ἀνδρός, πρέπει, διὰ νὰ ἴηαι συνεπῆς εἰς ἑαυτὸν, νὰ μὴ ἀποδώσῃ αὐτὸν ἔτι μᾶλλον εἰς τὸν Ναπολέοντα Α'. Αἱ συγγραφαὶ τοῦ καὶ πρὸ πάντων αἰ ποήσεις του εἶναι τὰ δι' ὧν διεκδικεῖ τὸν τίτλον τοῦ.

Δὲν ἦτο υἱὸς πλουσίου ἀριστοκράτου, μέλους πιθανὸν τῆς βασιλικῆς τῆς Δανίας αὐλῆς. Ἐν καὶ μόνον δωμάτιον ἐχρησίμευσεν ὡς κατοικία εἰς τε τὸν σανδαλοποιὸν πατέρα του καὶ ὅλην τὴν οἰκογένειάν του, διὰ τὴν πτωχείαν αὐτῆς. Ἀλλ' ὅτε μετὰ ταῦτα αἰωρούμενος ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ καὶ οὐχὶ ἔρπων ἔφθασεν εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν κοινωνικῆς καταστάσεως, ὡς φάρος ἐπὶ ἀκτῶν ἐπικινδύνων ἐπέχεε τὰς ἀκτίνας τῆς φιλανθρωπίας αὐτοῦ ἐφ' ἅπασαν σχεδὸν τὴν οἰκουμένην.

II

Ἐγενήθη ἐν Ὀδενς τῆς Δανίας τῇ 2. ἀπριλίου 1805. Ἦτο πενταετής ὅτε ὁ μὲν πατὴρ του ἀπέθανεν, ἡ δὲ μήτηρ του ἐγένετο πλούτρια ὅπως πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν δι' ἑαυτὴν τε καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς.

Ἀλλ' ἤδη ὁ πενταετής Χριστιανὸς νύξανε καὶ ἡ ἡλικία του ἀπῆτει ὅπως μάθῃ τέχνην ἥτις ἤθελε τῷ χρησιμεύσει ὡς πόρος ζωῆς. Ἐστάλη εἰς ἐργοστάσιον· πλὴν ἦτο ἔτι παῖς. Ἐνεπαίξετο ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν του· καὶ ἔνεκα τούτου ἀπέδρα. Τὸν εἰσήγαγον εἰς σχολεῖον· καὶ ἐκεῖ τὴν αὐτὴν τακτικὴν ἠκολούθησε.

Ἐτιμωρήθη, ἀλλ' ὁ συγγραφεὺς τῶν παιδικῶν παραμυθίων ἐξηκολούθει νὰ ἴηαι παιδίον· ἡγάπα νὰ κόπτη καὶ νὰ κατασκευάζῃ χάρτινα ἐνδύματα· καὶ ἡ μήτηρ του ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο εὐκόλως νὰ τὸν καταστήσῃ ῥάπτην. Ἀλλ' ἠπατάτο. Ὁ παῖς ἠσθάνετο τὸν προορισμὸν του, καὶ ἀντέστη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς μητρός του· καὶ τέλος τὴν κατέπεισεν ὅπως ἀφήσει αὐτὸν εἰλεῦθερον νὰ ἐκλέξῃ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τὸ στάδιον τῶν τάσεων καὶ τῶν πόθων του.

III

Ἦτο πλέον νεανίας καὶ μετ' ὀλίγον ἐσκέπτετο πῶς θὰ πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Εἰσῆλθε παρά τινι ἠθοποιῷ, ἠθέλησε νὰ τὴν πείσῃ περὶ τῆς ἱκανότητός του, χορεύων καὶ πηδῶν πρὸ αὐτῆς· ἀλλ' ἀπέτυχεν ἐξέλαβεν αὐτὸν ὡς παράφρονον, καὶ τὸν ἀπέδιωσε κακῆν κακῶς. Μείνας παρ' ἄλλῳ ἠθοποιῷ δι' ὀλίγον ἔτι καὶ ἀπαλῶς τέλος τὴν φωνὴν του ἔνεκα ἀσθενείας, ἠναγκάσθη, παραιτῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, νὰ ἀσπασθῇ ἢ μᾶλλον νὰ εἰσέλθῃ εἰς ἐκεῖνο δι' ὃ κυρίως προώριστο.

Φίλος τοῦ τις, ὁ κ. Κόλλιν τῷ ὑπεσχέθη νὰ ἐπι-

τύχη ἰδὲ αὐτὸν ὑποτροφίαν ἐκ τοῦ ἀνακτορικοῦ ταμείου. Ἀνήλθε τῇ βοήθειᾳ αὐτοῦ τὰς προπαρασκευαστικὰς σπουδὰς, καὶ εἰσήλθεν εἰς τὸ πανεπιστήμιον καὶ συγχρόνως, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἔθιμον, καὶ εἰς τὰς οἰκίας καὶ τὰς συνατάστροφάς τῶν σοφῶν.

Καὶ ἤδη εἶχε τελειώσει σχεδὸν τὰς σπουδὰς του ὅτε ἡ ὑποτροφία ἔπαυσε καὶ ὁ Χάνς ἠναγκάσθη καὶ πάλιν νὰ σκεφθῇ περὶ πόρου ζωῆς. Ἦδη ἦτο φοιτητῆς καὶ ὡς ποιητὸς ἐκέκμητο ἐκτὸς τῆς κοινωνικῆς καὶ γνώσεων ὑπεραχίην. Πόρος ὅθεν δι' αὐτὸν προχειρότερος ἦτο τὸ συγγράφειν τὸ ἠννόησε καὶ ἐπέδθη εἰς αὐτὸ. Τὸ πρῶτον ἐξέδωκε τὸ σύγγραμμά του ὀδοιπορία εἰς Ἀμαγα, ἐν ᾧ διεκωμῶδες τὰς ἔξεις του δι' ἃς ἔγινεν ἄλλοτε καταγέλαστος καὶ εὐθὺς κατόπιν τὰς ποιήσεις του. Οἱ ἀναγνώσται ἤξανον συγχρόνως μὲ τοὺς θαυμαστάς, καὶ ὁ Ἄνδερσεν ἐκέρδησεν ἤδη ἄρκετὰ διὰ νὰ περιηγηθῇ τὴν Ζηλανδίαν.

IV

Ἡ περιήγησις του αὐτῆ ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ἡ μεγαλύτερα τὸ πρῶτον εὐτυχία καὶ ἡ μεγαλύτερα κατόπιν δυστυχία.

Συννητήθη μετὰ νεάνιδος ἧς ἠράσθη ἐμμανῶς· ἀλλ' ἔμαθε κατόπιν ὅτι, δυστυχῶς δι' αὐτὸν, ἦτο ἠρραβωνισμένη καὶ ἀπῆλθε. Ἐλυπήθη καὶ ἔκτοτε, μὴ εὐρῶν ὁμοίαν αὐτῆς, ἔμεινεν ἄγαμος.

Ἄλλ' ἐν τούτοις τὰ συγγράμματά του ἐκυκλοφοροῦν καὶ μετ' αὐτῶν καὶ ἡ φήμη του. Νεῆνις χωρική ἀναγνώσασα ταῦτα ἠράσθη αὐτοῦ καὶ τῷ ἀνήγγειλε τὸν ἔρωτά της προσθέσασα ὅτι θέλει τὸν περιποιεῖται καὶ τὸν ἀγαπᾷ. Ἄλλ' ὁ Ἄνδερσεν ἀπεφάσισε νὰ μὴ εἰσέλθῃ εἰς γάμον.

V

Συμβάν νέον τῷ ἐπέφερε νέαν δυστυχίαν.

Ἡ πράξις του τοῦ νὰ διδασκῶσι τὰ ἔργα τοῦ Ἀγγλοῦ Σκωττ ἀπὸ τῆς Δανικῆς σκηνῆς ἐπέσυσε κατ' αὐτοῦ σφοδρὰν καταφορὰν· ὁ τέως δημοφιλῆς Ἄνδερσεν ὕβριζετο προσπηλακίζετο καὶ τέλος ἐστρέφοντο αὐτῷ καὶ τὰ νῶτα.

Ἄλλ' ὁ κ. Κόλλιν ἐπῆλθεν ἀντιλήπτωρ καὶ νέα σύνταξις ἀπεδόθη τῷ Ἄνδερσεν ἐκ τοῦ ἀνακτορικοῦ ταμείου, ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὰς περιηγήσεις του.

Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐδημοσιεύετο τὸ σύγγραμμά του *Improvisatore*, ἐν ᾧ ὁ Ἄνδερσεν ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ ἥρωος τοῦ διηγήματος, *Ιταλοῦ ποιητοῦ*, διηγείται ὅλους τοὺς μόχθους του, ὅς, κατέβαλεν ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὡς διακεκριμένος ποιητῆς· σύγγραμμά ἐκλύσαν ὑπὲρ ἐαυτοῦ τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ τῆς Δανίας καὶ ἐξάφαλίσαν συγχρόνως τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ Ἄνδερσεν.

Ἐτότε ἔζησε βίον ἡσυχον. Μόνη εὐχαρίστησις του ἦτο σνάγων περὶ ἐαυτοῦ τοὺς παῖδας νὰ διηγεῖται αὐτοῖς τὰ παραμύθιά του, διδάσκων συγχρόνως αὐτοὺς, ὅτι ἡ διανοητικὴ καὶ πνευματικὴ

τέρψις εἶναι ἀνώτερα πάσης φυσικῆς ἡδοιῆς. Ἐν ταῖς καλύβαις τῶν πτωχῶν ἀντήχει καθ' ἑκάστην ὁ κρότος τῶν βημάτων του. Ἐκ τῶν θυρίδων αὐτῶν ἠκούοντο ἔξωθεν αἱ τῷ ὑψίστῳ ἀναπνευόμεναι ὑπὲρ τοῦ εὐεργέτου τῶν ἐν αὐταῖς οἰκούντων εὐχαί. Καὶ οὗτος ἦτο ὁ Χάνς Ἄνδερσεν· ἐκείνος ὅστις, δοκιμάσας ἄλλοτε τὴν πενίαν, ἀνεκούφιζεν ἤδη ἐν τῷ ὑστεράματι του αὐτὴν.

VI

Τέλος δ' ἀπεβίωσεν ἐν Κοπεγχάγη τῇ 14 Ἀυγούστου 1875, ζήσας 70 ἀκριβῶς ἔτη.

Στέφανοι ἐξ ὧν τῶν ἐθνῶν ἐκόσμησαν τὸν τάφον τοῦ Ἄνδερσεν. Ἡ αὐλή, ὁ στρατὸς, οἱ φητῆται, οἱ καθηγηταί, οἱ τεχνίται, καὶ οἱ παῖδες αἰτοὶ συνωθούντο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας του, ὅπως τιμήσωσι τὸν νεκρὸν τοῦ υἱοῦ τοῦ σανδαλοποιοῦ. Ἦδη δὲ συνεισφοραὶ γίνονται ὅπως ἀνεγερθῇ ἀνδριὰς, πρὸς ἀμοιβὴν τῆς φιλοπονίας, τῆς ἀγαθότητος, τῆς αὐταπαρνήσεως, καὶ τῆς πραότητος τῶν καρπῶν τούτων τῆς πίστεως, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπὲρ τῆς κοινῆς ὠφελείας μοχθήσαντος Χάνς Χριστιανοῦ Ἄνδερσεν.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῶν Κυκλάδων καὶ πρὸ πάντων οἱ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τῶν τῆς Μικρασίας παραλίων εἶχον φθάσει εἰς πολλὰ ἀνεπτυγμένην κατάστασιν πολιτισμοῦ πολὺ ἤδη πρὸ τῆς ἱστορικῆς ἐποχῆς. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐνεργηθειῶν ἀνασκαφῶν ὑπὸ τὰς ὑφαιστιογενεῖς τέφρας τῆς Θήρας καὶ Θηρασίας. Ἀφ' οὗ αἱ οἰκίαι αὐτῶν ἐτάφησαν ὑπὸ τὰ ἔρείπια, οἱ Θῆριοι ἤρχισαν νὰ ἐξέρχωνται ἐκ τῆς λιθίνης ἐποχῆς, ἵνα εἰσέλθωσιν εἰς τὴν χαλκίνην. Ἐγνώριζον τὴν κατασκευὴν θόλων ἐκ λίθων καὶ κεραμοῦ (κ. κορασάνι), κατεσκεύαζον ἄβυσσον, μετεχειρίζοντο σταθμῖα (κ. βαρίδια) ἐκ τμημάτων λάβας, ἐπίσταντο τὴν ὑφαντικὴν καὶ τὴν κεραμιδουργίαν, τὴν τέχνην τοῦ χρωματίζεσθαι τὰς ἐσθῆτας καὶ τὴν τοιχογραφίαν, ἐκαλλιέργουν τὴν κριθὴν, τὰ πῖσα, τὴν φακὴν, καὶ ἐμπορεύοντο μετ' ἀπωτάτων χωρῶν.

Ἄλλ' ἦσαν οὗτοι τῆς αὐτῆς μὲ τοὺς Ἕλληνας καταγωγῆς; Ἄγνωστον. Τοῦτο μόνον εἶναι βέβαιον ὡς ἐκ τῶν πρώτων τῆς ἱστορίας φάτων βλέπομεν, Ἕλληνας διαφόρων φυλῶν κατόικουν τὰ παράλια καὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, ἐν ᾧ οἱ Πελασγικοὶ λαοὶ ἔζων εἰς τὰ ἐνδότερα καὶ τὰς δυτικὰς ἀκτὰς τῆς χερσονήσου. Ἄλλως τε καὶ οἱ Πελασγοὶ ἢ οἱ «παλαιοὶ» ἦσαν τῆς αὐτῆς μὲ τοὺς Ἕλληνας καταγωγῆς, καὶ ὠμίλουν γλῶσσαν ἧς ἡ καταγωγὴ ταυτίζεται μετ' ἐκείνης τῶν ἑλληνικῶν διαλέκτων. Ἀκραιοὶ κατὰ τὴν γλῶσσαν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἔπρεπε νὰ ἐκταθῶσιν, εἴτε διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τῆς

Θράκης, είτε διὰ τοῦ Ἀρχιπελάγους μέχρι τῆς Ἑλλάδος, ἢτε μὴ αὐτόχθονες. Κατὰ τὰς παραδόσεις οἱ Πελασγοὶ ἐγεννήθησαν ἐκ τοῦ Λυκαίου ἔρους τῆς Πελοποννήσου· ἐκαυχῶντο δὲ ὅτι εἶναι «αὐτόχθονες», «ἄνδρες τῆς μελαίνης γῆς», «τέκνα τῶν δασῶν», «οἱ πρὸ τῆς Σελήνης γεννηθέντες.» Περὶ αὐτῶν

ὡς νικηταὶ ἐν Πελοποννήσῳ, ἐδόθη εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς χερσονήσου ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυονίων, οἵτινες συνδρίαζον ἐν Θερμοπύλαις καὶ Δελφοῖς, ὡς γενικὸν ὄνομα τὸ τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἦσαν μικρὸς τις λαὸς τῆς μεσημβρινῆς Θεσσαλίας καὶ Φθιώτιδος. Ἡ προσωνομία Γραικοί, ἥτις εἶναι πιθανῶς συνώνυ-

Ἡ νεότης. (*Ἴδε σελ. 17).

κατόικουν ἄλλαι πολυάριθμοι φυλαὶ τῆς καταγωγῆς, οἱ Αἰολεῖς καὶ Δέλεγεσ, ἀρχαῖον ἔθνος τῆς Ἑλλάδος μεταναστεύσαν ἐκ τῆς Καρίας καὶ Τρωάδος, μεθ' ὧν ἀνεμίχθησαν οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Ἀχαιοί. Ἀργότερον, ὅτε οἱ Δωριεῖς διαβάντες τὸν Κορινθιακὸν κόλπον κατὰ τὸν στενῶτερον αὐτοῦ μέρος ἀπικατέστησαν

μὸς πρὸς τὸ ἀ' Ὀρεινοί» καὶ πιθανὸν νὰ σχετίζηται πρὸς τὰς «παλαιός, ἀρχαῖος, υἷος τοῦ ἰδάφους κτλ.» ἐπέξετάθη μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐν τῷ ἔθνει, καὶ τέλος ἐγένετο παραδεκτὴ. Οἱ Ἴωνες τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ οἱ Κᾶρες τῶν Σποράδων ἐφάμιλλοι τῶν Φοινίκων ἐπλεον ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα ἐμπορευόμενοι παρὰ

τοῖς ἡμιαγρίοις αὐτῶν λαοῖς, καὶ ὡς αἱ μέλισσαι αἱ ἀποθέτουσαι ἐπὶ τῶν ἀνθέων τὴν γονιμοποιὸν ἐκείνην κόνιν τὴν γύριν ὑπὸ τῶν βοτανικῶν καλουμένην, διέσπειρον εἰς τοὺς λαοὺς τούτους τὸν Ἀνατολικὸν καὶ Αἰγυπτιακὸν πολιτισμὸν.

Ἐμποροὶ Φοίνικες καὶ Ῥωμαῖοι νικηταὶ μάλιστα μετέβαλον τὰ στοιχεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ

τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὑπῆρξεν ἡ σλαβικὴ, ἢ μάλλον ἡ Σερβικὴ γλῶσσα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ἔτι τὸ μείζον μέρος τῶν τοπικῶν ὀνομάτων. Μεθ' ἧσα δὲ καὶ ἂν λέγωσι πλείστοι συγγραφεῖς αἱ δεισιδαιμονίαι καὶ αἱ παραδόσεις τῶν Ἑλλήνων δὲν εἶναι ἀπλή κληρονομία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ ὁ ὑπερφυῆς αὐτῶν κόσμος πλουτίζεται ἐκ

Μανιάται.

ἀλλ' ἀπὸ τῆς μεταναστεύσεως τῶν ἐθνῶν οἱ βάρβαροι εἰσέβαλλον ἐν αὐτῇ παμπληθεῖς ἐπὶ δύο περίπου αἰῶνας οἱ Ἀβάροι διστήρουν τὴν ἰσχύιν των ἐν Πελοποννήσῳ κατόπιν ἦλθον οἱ Σλαῦοι μεθ' ὧν ὁ λοιμὸς συνέπραξε πλέον ἢ ἅπαξ εἰς ἐρήμωσιν τῆς χώρας. Ἡ Ἑλλὰς κατέστη Σλαβία, καὶ τὸ γενικὸν γινώρισμα

φαντασμάτων καὶ μορμολυκείων (καλικαντζάρων), ἐπινοημάτων τῶν Σλαβῶν αὐτὸ τὸ ἑλληνικὸν ἔνδυμα εἶναι ὡσαύτως κληροδόχημα τῶν ἐκ τοῦ βορρᾶ πορθητῶν. Ἐν τούτοις ἡ ὡραία ἑλληνικὴ γλῶσσα ἤρξατο νὰ ἀναθάλλῃ βαθμηδόν, καὶ ἡ φυλὴ αὕτη νὰ ἀνακτᾷ τόσον ἐπιτυχῶς τὴν ἐπικράτησιν, ὥστε εἶναι ἀδόνα-

τομνά άντύρη περιέναι τή τά Σερβικά στοιχεία. Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἡ Ἑλλάς, ὀλοκλήρως σχεδόν ἀπεσλαβίσθη, διέτρεξε τόν κίνδυνον νά καταστῇ Ἀλβανία καί μάλιστα κατά τήν Βενετικῆν κυβέρνησιν. Κατά τὰς ἀρχάς ἐπί τοῦ αἰῶνος τούτου ἡ ἐπικρατεστέρα ἐν Ἡλίδι, Ἀργεῖ, Ἀττικῇ καί Βοιωτίᾳ, γλώσσα, ἦτο ἡ ἀλβανική· ἐπί τῶν ἡμερῶν μας, ἐπί πλείονος τῶν ἐκατῶν χιλιάδων τῶν νομιζομένων Ἑλλήνων λαλοῦσιν αὐτήν. Ὁ νῦν πληθυσμός τῆς Ἑλλάδος, εἶναι λοιπόν πολλῶν ἀναμιγμένος· ἀλλά θά εἶναι δύσκολον νά εἴπομεν ἐν τίνι ἀναλογίᾳ εἶναι ἀναμιγμένα τὰ διάφορα στοιχεία, ἑλληνικόν, σλαβικόν, καί ἀλβανικόν. Ὡς καθαρῶτεροι ἀπόγονοι καί ἐνταυτῷ ἀμιγέστεροι ξένων στοιχείων ὑποτίθενται οἱ Μανιάται τοῦ Ταινάρου· αὐτοὶ καλοῦσιν ἑαυτούς κατ' εὐθείαν ἀπογόνους τῶν Σπαρτιατῶν, καί δεικνύουσι μεταξὺ τῶν ἄλλων φρουρίων αὐτῶν καί τὸ τοῦ «αὐθέντου Λυκούργου.» Ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων μέχρι τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, αἱ τῶν γερόντων αὐτῶν συνειδήσεις ἐτήρουν τὸν τίτλον «Γερουσίαι τῶν Λακεδαιμονίων.» Ἐκαστος Μανιάτης ὠρρίζετο νά ἀγαπά μέχρι θανάτου «τὸ πρῶτιστον τῶν ἀγαθῶν, τὴν ἐλευθερίαν, κληροδότημα τῶν προγόνων Σπαρτιατῶν.» Ἐν τούτοις καί τῆς Μάνης πλείστα ὀνόματα τοποθεσιῶν εἶναι καταγωγῆς Σερβικῆς, μαρτυροῦντα καί τὴν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ μακρὰν τῶν Σλαύων διατριβήν. Οἱ Μανιάται ἔχουν εἰς πρᾶξιν τὴν ἐκδίκησιν «vendetta», ὡς καί οἱ Μυροβούνοιοι· ἀλλὰ τὸ ἔθνος τοῦτο δὲν εἶναι ἔθνος ὄλων τῶν βαρβάρων λαῶν;

Ὅπωςδὴποτε ὅμως εἰς τὸ πείσμα τῶν ἐπιδρομῶν καί τῶν σταυροφοριῶν ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, πιθανόν ἐν μέρει ἐκ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ κλίματος ὑπὸ τὸ ὁποῖον ζῆ, εὐρέθη τέλος ἔχουσα τὰ πλείοτερα τῶν διακριτικῶν αὐτῆς χαρακτηριστικῶν. Καί ἐν πρώτοις κατῳρίσθη νά διατηρήσῃ τὴν γλῶσσαν· καί εὐλόγως ἐκπλήττεται τις ὅτι ἡ νεοελληνικὴ δὲν διαφέρει κατὰ πολλὴν τῆς τῶν ἀρχαίων. Αἱ παραλλαγαὶ ἀνάλογοι τῶν ἀπαντωμένων εἰς τὰς νεολατινικὰς περιορίζονται σχεδὸν εἰς δύο: τὴν συγκοπὴν τῶν λέξεων διὰ τῆς συγαιρέσεως τῶν ἀτόνων συλλαβῶν, καί τὴν χρῆσιν τῶν βοηθητικῶν ῥημάτων. Δὲν εἶναι ἐπομένως δύσκολον εἰς τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας νά καθαρίσωσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν γλῶσσαν τῶν ἐκ τῶν βαρβαρικῶν τορνευμάτων καί τῶν ξένων λέξεων, ὅπως πλησιάσωσιν τὴν γλῶσσαν τοῦ Θουκυδίδου.

ΝΑΪΣ Η ΒΟΗΜΗ

Πόσον ἦτο εὐτυχῆς κατὰ τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίαν Νεδζὶ ἡ Βοημή. Ζωηρὰ καί κούφη, ὡς σκύουρος, εὐκαμπτος καί νευρώδης, ὡς ἄγριος πῶλος, διέτρεχε γυμνόπους καί λυγίσκωμος τὰς πεδιάδας, ἀπολαύουσα ἐν ἐλευθερίᾳ τῶν καλλῶν τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ. Τεχνὴ οὐκ αὐτὴν δὲν ὑπέρχον, οὐδεὶς φανγμός εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, καὶ ἐκαστὴν γάμο ἀρκούντας περιεστρέφοντο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καί γὰρ ἰσοῦσι πρὸ

τῶν ποδῶν τῆς. Πατρίς τῆς ἦν ἡ παροικία, καί κατοικία τῆς ἡ σκητὴ ὑφ' ἣν ἀπ' ἀτέφους καὶ ἑσπέρας, καί ὅταν ἀναμειγνυομένη εἰς πᾶσι παρθεῖας τῶν συνομηλικῶν τῆς ἔχθρους κατὰ τὸν ἥλιον τοῦ ἀσέθρου, ὅπερ ἦν κεκοσμημένον διὰ χρυσῶν κροτάλων, καὶ ὅταν οἱ λεῖκοι ὀδόντες τῆς ἀπὸ τῆς τράπεζος εἰς τὴν λαμπρὴν φωτὸς ἐξερχομένου ἀπὸ τῆς ἐκείνου ἀνημέρας πυρᾶς, οἱ ἀποικοὶ ὀμόφυλοι τῆς ἐθαύμαζον Νεδζὶ τὴν Βοημήν.

II

Πλὴν ἐφθασεν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὅλη αὐτὴ ἡ εὐτυχία διεσκέδασθη. Ἡ παροικία βιαίως διαλυθεῖσα διεσκορπίσθη εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ παροικία αὐτὴ εἶχεν ἀποκατασταθῆ ἐν τόπῳ ἀγνώστῳ, ὅπου ἐπίστευον εἰς τὰς μαγγανίας· ἐὰν τὰ στρατεύματα ἠσθένουν, οἱ Βοημοὶ ἔπταιον· ἐὰν ἡ πυρκαϊὰ κατέστρεφε σιταποθήκην τινὰ, οἱ Βοημοὶ εἶχον ἐπικαλεσθῆ τὸ πῦρ ἐπ' αὐτήν· ἂν ἐπιδημία τις ἐλυμαίνετο τὰ χωρία, ἀναμφιβόλως οἱ Βοημοὶ εἶχον δηλητηριάσει τὰς πηγὰς. Ἀλοίμονον τότε εἰς τὸν Βοημὸν ἐκείνον, ὅστις ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ τῆς παροικίας τοῦ· τὸ μῖσος ἔἠεδίκησιν τὸν ἐνέδρευον πανταχοῦ. Ἦτο καιρὸς θλίψεων διὰ τοὺς δυστυχῆς Βοημούς.

Οὕτω ἐπῆλθε καί ὁ καιρὸς τῆς δυστυχίας τῆς Νεδζὶ· συλληφθεῖσα αἰχμάλωτος, ἐν τῷ μέσῳ ὕβρεων καί ἀπειλῶν, ἐδέθη τὰς χεῖρας διὰ λεπτοῦ σχοινοῦ, καί ἐρρίφθη εἰς ψυχρὰν φυλακὴν! Ἦτο ἡ πρώτη φορὰ, καθ' ἣν ἐκοιμήθη ὑπὸ στέγῃν Νεδζὶ ἡ Βοημή!

III

Ἦτο γλυκύτατον τέκνον ἡ ξανθὴ Βαβηλία, ἡ ἐγγονὴ τοῦ γέροντος δεσμοφύλακος Ἰακώβου· ἦτο τὸ μόνον, ὅπερ τῷ ἀπέμεινε ἀπὸ ὄλα τὰ τέκνα καί τοὺς ἐγγόνους. Τὸ ἡγάπα μὲ ὅλην τὴν ἀγάπην, ἣν εἶχε πρὸ ὄλα τὰ ἄλλα. . . . καί ἐνόμιζεν ὅτι ὄλα ἀνέζησαν ἐν αὐτῷ. Τὸ μευδίαμα τῆς κόρης ταύτης ἐχαροποιεῖ τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος, ὅστις δὲν ἐφοβεῖτο ἄλλο, εἰμὴ τὸ ἐπὶ τῶν γαλανῶν ὀφθαλμῶν τῆς Βαβηλίας δάκρυ. Ἐνεκα τούτου ποτὲ δὲν εἶχεν ἀνοίξει ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς τοῦ πύργου, ὅπου ἐνέκλειε τοὺς τοιχοδιώκτας καί κακοποιούς, φοβούμενός μὴ λυπηθῆ ἡ μικρὰ Βαβηλία, μανθάνουσα ὅτι ὑπέρχον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ κακοὶ καί δυστυχεῖς. Ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην, καθ' ἣν τῷ παρέδωκαν τὴν πτωχὴν Νεδζὶ, ὁ γέρον Ἰακώβος συνεκινήθη ἐπὶ τῇ θῶν τῶσιν νέας φυλακισμένης. Ἐσκέπετο περὶ τούτου καθ' ὅλην τὴν νύκτα· καί τὴν ἐπαύριον, θέλων νά παρασῇ γλυκειὰν ἐξέγερσιν εἰς τὸν πτωχὸν ἐν τῇ κλωβῷ πτηνόν, καί σκεφθεὶς ὅτι ἡ γηραιὰ ὄψις του πιθανόν ἦτο νά τὴν φοβίσῃ, παρέδωκεν εἰς τὴν Βαβηλίαν τὸν ζωμὸν καί τὸν ἄρτον, ἵνα τὸν φέρῃ εἰς τὴν Νεδζὶ τὴν Βοημήν.

IV

Ἐσῆλθεν ἡ μικρὰ Βαβηλία, καί διὰ τῆς ἀνοίξεως θύρας μετ' αὐτῆς καί ἄκτις ἡλίου, ἣτις φωτίσασα τὴν σκοτεινὴν φυλακὴν ἐφότισε καί τὴν δυστυχῆ Βοημήν, κοιμωμένην ἐπὶ ἐπὶ λιθίνῳ καθίσματι. Δειλὴ

ἡ Βαβηλία ἔσκη ἐπὶ τοῦ ἀκρωπάλου. Ἡ Νεδζι εἰνάθη τοῦ εὐφραίνου, καὶ τὸ βλέμμα τῆς αὐκίτης ἐκείνης ἐκείνην ἀπὸ τὸν παρῆγορον καὶ τοῦ σὺν συμπαθητικὸν τῆς Βαβηλίας, ἀπερῆτο, ὡς ἄλλη ἡλιακὴ ἀκτίς, εἰσδύσασα μέχρι τῶν μυγῶν τῆς καρδίας τῆς φυλακισμένης.

Ἡ πρώτη σκέψις τῆς Νεδζι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἦτο νὰ ἀνατρέψῃ τὸ ἀδύνατον τοῦτο παιδίον καὶ νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν ἀπὸ τοῦτου ὁμοῦ ἐξέτεινε τὰς δεδεμέναις χεῖρας τῆς μετὰ ἱκετευτικὸν βλέμματος πρὸς αὐτήν. — «Πάππε, ἔλθε νὰ τὴν ἀπαλλάξῃς τῶν δεσμών — ἀνέκραξε τὸ παιδίον. Καὶ ὁ γέρον Ἰάκωβος, ὅστις εἶχε μείνει ἐπισθεν τῆς θύρας ἵνα προστάτευση ἐν ἀνάγκῃ τὴν ἐγγονὴν του, ἐπροθυμοποιήθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παρακλήσιν τῆς φιλάτης τοῦ μικροῦ, ἀπαλάσων τὴν Νεδζι τοῦ σχοινοῦ, ὅπερ τῆς ἐθλίβε τὰς χεῖρας. Εἶτα τῇ ὠμίλησε μὲ ἠπιότητα, δοῦς αὐτῇ ἐλπίδας περὶ προσεχοῦς ἐλευθερώσεως τὴν ἐμεθάρουνη, τὴν συνεβούλευσεν, ἐν ᾧ ἡ Βαβηλία, ὑπομειδιῶσα καὶ πεποιθὺσα ὅτι ἐξετέλεσε καθήκον φιλοξενίας, ἐκάθισε παρ' αὐτῇ, καὶ τὴν ἐθεώρει τρώγουσαν· μετὰ ταῦτα ὁμοῦ σκεφθεῖσα ὅτι ὁ ξηρὸς ἄρτος δὲν εἶναι τόσῳ εὐάρεστον φαγητόν, ἔτρεξεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς, ἔλαβε μὴδ' ἄτινα ἐφύλαττεν ἀπὸ τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων, καὶ τὰ προσέφερεν εἰς τὴν Νεδζι τὴν Βοημῆν.

V

Περὶ τὸ ἑσπέρας τῆς ἡμέρας ἐκείνης αἱ δύο κόραι ἠγαπῶντο ἀμοιβαίως. Ὁ κύριος τοῦ πύργου, εἰς οὗ τὰς χεῖρας ἔκειτο ἡ τύχη τῆς Νεδζι, ἐβράδυνε νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἡ πτωχὴ αἰχμάλωτος ὡχρία καὶ ἐφθίρειτο ἐν τῇ φυλακῇ θὰ ἀπέθνησκεν ἀνευ τῆς Βαβηλίας. Αὕτη διήρχετο ὥρας ὀλοκλήρους παρὰ τῇ Νεδζι· τῇ ἔφερε δράγματα ἀνθέων τοῦ ἀγροῦ καὶ πρασίνοιο κλάδους ἐκ τοῦ δάσους, εἰς τὸ ὅποιον ἡ πτωχὴ αἰχμάλωτος ἀνέπνευε ἄλλοτε τὰ μύρα τῆς ἐλευθερίας· τῇ διηγείτο τὸν ἐν τῷ χωρίῳ βίον, τὴν οἰκίαν ὡς καὶ τὴν ἀγροτικὴν τῶν συγχωρικῶν τῆς ἐργασίαν· ἐνθους τῇ περιέγραφε τὰς τερπνάς τοῦ θεάτρου διασκεδάσεις, τοὺς ὑπὸ τὰ γιγαντιαία δένδρα χοροὺς, τὴν εορτὴν τῆς συγκομιδῆς, καὶ τῇ ἐπανελάμβανεν ὅσας ἐν ταῖς χειμεριναῖς ἑσπερίσιν εἶχεν ἀκούσει ὠραίας διηγήσεις. Ἐψάλλεν εἰς ἐπήκοον τῆς Νεδζι ὕμνους εἰς ἀρχαίους ἤχους, οὓς εἶχε μάθει ἐν τῇ ὑπὸ κισσοῦ κεκαλυμμένη παλαιᾷ ἐκκλησίᾳ, ἐν ᾗ ἐκείνη ἠκούε τὴν ἡγῶδὴ φωνὴν τῆς μετὰ τὰς ἰλαρὰς ταύτας μελωδίας. Μετὰ τοῦτο ἡ Νεδζι, ὑψοῦσα τὸ σείστρον καὶ σείουσα αὐτὸ, ἐτόνιζεν ἄσμά τι τῆς φυλῆς τῆς, ἀνασκιρτώσα κούφη ἐπὶ τῆς ἀκρας τῶν ποδῶν τῆς ἡ Βαβηλία κατὰ σειρὰν ἐλάμβανε τὸ σείστρον καὶ προσεπάθει νὰ τὴν μιμηθῇ. Ἐὰν ἡ Νεδζι ἐκλαίε ποτε, ἀναμνησκομένη τὰ χλοερὰ δάση καὶ τὰς ἀπεράντους κοιλάδας, ἡ Βαβηλία τὴν ἐνηγκαλιζέτο, καὶ ἀπεξήρανε τὰ δάκρυα διὰ τῶν ἀσπασμῶν τῆς. Ὅτε δὲ ἡ ἡμέρα τῆς ἀπαλευθερώσεως

τῆς ἐφθασεν, ἠγαπῶντο ὡς ἀδελφαὶ ἡ ξανθὴ Βαβηλία καὶ Νεδζι ἡ Βοημῆ. ΠΜ

Τέλος ὁ κύριος τοῦ πύργου ἦλθε, καὶ ἡ Νεδζι ἠλευθερώθη. Ὁρθία πρὸ τῆς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐμεθύσκετο ἐπὶ ὄραν σχεδὸν ἀπὸ ἀέρα καὶ ἡλιον, καὶ ὠμοίαζε μὲ χελιδόνα ἐτοιμὴν εἰς πτήσιν. Ἀλλὰ πάραυτα θλιβερὰ σκέψις συνεσκότησε τὸ πρόσωπόν τῆς. Που νὰ ὑπάγῃ; Που εἶναι οἱ ὀμόφυλοί τῆς; Διεσκορπίσθησαν, ἀνεχώρησαν! Πρὸς ποῖον μέρος τοῦ ὀρίζοντος νὰ στραφῇ, διὰ νὰ εὑρῇ τὰ λείψανα τῆς παροικίας τῆς; Καὶ ἐν τοῦτοις πλησίον τῆς ἡ Βαβηλία κλαίει περισφιγούσα τὴν χεῖρά τῆς! καὶ οἱ δύο γαλανοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς εἶναι προσηλωμένοι ἐπὶ τῆς Νεδζι, ὡς νὰ τῆς ἔλεγον: «Ἀχάριστος! θὰ μὰς ἐγκαταλείψεις!» Ὁ γέρον Ἰάκωβος βλέπει τὴν θλίψιν τῆς Βοημῆς, καὶ τῇ λέγει. «Θέλεις νὰ μείνῃς μεθ' ἡμῶν; θὰ ἔχω δύο θυγατέρας. Ἡ Βαβηλία σὲ ὑπεργαπᾷ.» — Καὶ ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ ἐπίσης ἀνέκραξεν ἡ Νεδζι, ἐπιλαβομένη τῶν χειρῶν τῶν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γέροντος Ἰακώβου.

Ἐκτοτε ἐν τῇ ὑπὸ κισσοῦ κεκαλυμμένη ἐκκλησίᾳ νέα χριστιανὴ γονατίζει κατὰ Κυριακὴν παρὰ τὴν Βαβηλίαν· νέα χορεύτρια προσετέθη εἰς τὰς θερινὰς εορτάς, καὶ κατὰ τὰς ἑσπερίδας τοῦ χειμῶνος τὰ προξενούντα πλειοτέραν ἐντύπωσιν διηγήματα ἦσαν τὰ παράδοξα συναξάρια μαγισσῶν καὶ δαιμονίων, τόπων μυστηριωδῶν καὶ λαῶν ἀγνώστων, ἄτινα διηγείτο Νεδζι ἡ Βοημῆ.

VII

Πλὴν ἦτο εὐτυχὴς ἡ ὠραία κόρη τῶν πλανητῶν φυλῶν; Ἐνίοτε καθήμενη παρὰ τὸ παράθυρον, ἐθεώρει τὰς μακρὰς καὶ ἐλικοειδεῖς ὁδοὺς τὰ βλέμματά τῆς διέτρεχον τὸ διάστημα κατόπιν τῆς χελιδόνος καὶ τοῦ πελαργοῦ, καὶ στεναγμῶς βαρῶς διέφευγε τοῦ στήθους τῆς! Τότε ἡ Βαβηλία τὴν περισφιγγε μὲ τοὺς βραχιονὰς τῆς, καὶ τῆς ἔλεγε; «Μήπως θέλεις νὰ μὰς ἐγκαταλείψεις;» Ἡ Νεδζι τῆς ἀνταπέδιδε τὸν ἐναγκαλισμὸν, ἀποκρινομένη; «Οὐχι, ἀλλὰ θὰ περιμένω ἕως νὰ ὑπανδρευθῆς.»

Ἡ ἕξανον καὶ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ ὁ γέρον Ἰάκωβος ἠγνῶει ποῖαν νὰ ἀγαπήσῃ πλειότερον. Ἡ Βαβηλία τὸν εὐχαρίσκει διὰ τὴν γλυκύτητά τῆς· ἡ Νεδζι διὰ τὴν δύναμιν, τὴν τόλμην καὶ τὴν ἐνεργητικότητά τῆς.

Καὶ ὅτε ὁ υἱὸς τοῦ θηροφύλακος Φράντζ ἦλθε νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ ὡς σύζυγον τὴν Βαβηλίαν, φέρων αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς χώραν μακρὰν, ὁ γέρον παρηγορήθη διὰ τὴν ἀπομάκρυνσίν τῆς διὰ τῆς ἐξῆς σκέψεως: «Τοῦλάχιστον θὰ μοὶ μείνῃ ἡ Νεδζι! — Θὰ ἦσαι ἡ μόνη θυγάτηρ μου, τῇ ἔλεγεν· ὁ γέρον ἔχει ἀνάγκην σοῦ!»

Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἡ Νεδζι δὲν ἐκάθισε πλέον παρὰ τὸ παράθυρον διὰ νὰ ἴδῃ τὴν ἐλικοειδῆ ὁδόν· ἀλλ' ἐπινίεν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας τῆς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν μακρῶν ἐκδρομῶν καὶ τῆς ἀγρίας ἐλευθερίας, λέγουσα καθ' ἑαυτήν. «Ἦδη εἶμαι τὸ τέκνον

τοῦ γέροντος Ἰακώβου δὲν εἶμαι πλέον Νεδζι ἢ Βοημή.»

VIII

Ἐπὶ ἑξέ μῆνας περιποιεῖτο τὸν γέροντα, καταστάντα ἀδύνατον τὸν ἡγάπα καὶ τὸν ἔτρεφε διὰ τῆς ἐργασίας τῆς καὶ ὅταν ὁ γέρον ἐκοιμήθη τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου, ἡ Νεδζι ἔλεγε. «Θὰ ἐπανιδῶ τὴν Βαβηλίαν καὶ θὰ ἀναχωρήσω.»

Ἀλλὰ δὲν ἀνεχώρησεν. Ἡ Βαβηλία ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χωρίον πτωχῆ μήτηρ καὶ ἀπορφανισμένη. Ὁ πόλεμος εἶχε καταστρέψει τὸν τόπον ἔνθα ἐφρονεῦθη ὁ σύζυγός τῆς ἤδη δὲ ἡ καλύβη τοῦ γέροντος ἦτο τὸ μόνον ἄσυλον, ὅπου τῆ ἀπέμεινεν. Ἔθεσε κλαίουσα τὰ τέσσαρα τέκνα τῆς εἰς τὰς χεῖρας τῆς Νεδζι, καὶ τῆ εἶπε. «Δὲν εἶναι πολὺ δύο μητέρες διὰ τὰ ἀτυχεῖς ταῦτα μικρά.» Ἡ Νεδζι ἔσφιγγε τὰ ὄρφανὰ εἰς τὸ στήθος τῆς, καὶ ἤρξατο ἐργαζομένη δι' αὐτά, ὡς ἔλλοτε διὰ τὸν γέροντα Ἰακώβου. Ἠννόησε τί ἐστὶ καθῆκον καθῆκον ἐκάστου εἶναι νὰ πράττῃ τὸ καλὸν ὅπως δύναται, ἀδιάφορον ὅσους καὶ ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ καταβάλλῃ κόπους σωματικούς τε καὶ ψυχικούς. Τοῦτο ἠννόησε κατὰ βῆθος καὶ ἐξετέλει Νεδζι ἢ Βοημή.

IX

Δὲν ἐγνώρισε πατέρα, οὔτε μητέρα καὶ ὅμως ἐξέτελεσε πληρέστατα τὰ καθήκοντα φιλοστόργου θυγατρὸς δὲν ὑπῆρξε μήτηρ καὶ ὅμως κατέστη τὸ στήριγμα, καὶ θετὴ, οὕτως εἰπεῖν, μήτηρ τεσσάρων ὀρφανῶν Νεδζι ἢ Βοημή. X

Καὶ ὅτε τὰ τέκνα τῆς Βαβηλίας κατέστησαν ἄνδρες ἱκανοὶ εἰς ἐργασίαν, καὶ αἱ θυγατέρες εὐτυχεῖς μητέρες καὶ ὅτε αὕτη ἀδυνατίσασα ἔλεγεν: «Οὐδεὶς πλέον ἔχει τὴν ἀνάγκην μου» ἡ προστασία τῶν πτωχῶν ὀρφανῶν ἀνεκούφιζε τὴν θειὰν Νεδζι τὴν Βοημήν.

Πλὴν τέλος, ὡς ὁ τρυφερὸς κάλυξ, ζωηρὸς καὶ ἀκμαῖος, ἀνθήσας μαραίνεται καὶ ξηραίνεται, οὕτω καὶ ὁ θάνατος μετέφερον εἰς τὴν ἀληθῆ ἐλευθερίαν Νεδζι τὴν Βοημήν. Ἐσπερος.

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΑΡΚΙΣΙΑ

Βλέπετε τῶν Ὀλυμπίων τὴν σεπτὴν ἐκείνην στήλην καὶ τὸ κιονόκρανόν τῆς τὸ ἐπίχρυσον ἐκεῖνο; Χεῖρα τρέμουσαν τεχνίτου εἰς τὰ φύλλα διακρίνω αἰσθημα νομίζεις πόνου καθωδήγησε τὴν σμίλην. Οἴμοι! διατί ἐπόνει ὁ τεχνίτης διατί;

Ἐανθὴ κόρη δεκαετὶς βόδου ἔχουσα τὸ χρῶμα μέσω βόδων ἐκπνύγει ἄνθος φεῦγον χρυσαλλίδα: «ἔδῳ εἶνε, ἐδῳ εἶνε... Ἄ ἐκεῖ ἐκεῖ τὴν εἶδα...» κ' ἤστραπτε τὸ παιδικόν τῆς ἱλαρὸν ἐκεῖνο ὄμμα. Οἴμοι! τὸ μικρὸν ἠγνῶσι ποῦ βαδίζει ποῦ πατεῖ.

Εἰς τοῦ Ἰλισσοῦ τὰς ὄχθας κυνηγοῦσα ἐπλανήθη. Τὴν ἐζήλευσε τὸ κῦμα—ἦτο τόσον ἐρασιμία! «Ἐγὶν' ἀφανὴς ἐξαίφνης ἡ ξανθὴ ἢ Ναρκισσία» τὴν παρέλαθε τὸ κῦμα κ' εἰς τὸν φλοίσβον ἐκοιμήθη, Οἴμοι! σπεύδει ἢ τροφός τῆς... τὴν ἀνέσυρε νεκράν.

Ποῦ ἐκείνη; τώρα τάφου ψυχρὸν χῶμα τὴν καλύπτει. Βλέπουσα τ' ἀθύρματά τῆς ἢ τροφός τῆς κλαίει ἔτι. καὶ ἐντὸς καλάθου ταῦτα εἰς τὸν τάφον ἀποθέτει, ὅπου δρόσου μαργαρίτας ἢ πρῶτα καταρρίπτει. Οἴμοι! κ' ἡ αὐγὴ νομίζεις δακρυλοῦει τὴν μικράν.

Μὲ τὸν καλάθον ἀκάνθας εἶδ' ἐκεῖ περιπλεχθεῖσας χλωρὰς ἔτι ὁ τεχνίτης καὶ τὴν κόρην ἐνθυμήθη χρόνος ἔρρευσεν—σκεπάζει τὰ ἀθύρματά τῆς λήθη... Ἐλαβεν ἀλγῶν τὴν σμίλην ὁ τεχνίτης παραστήσας Οἴμοι! τοῦ πτωχοῦ καλάθου τὴν εἰκόνα ζωηράν.

ΙΩ. Κ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ.

Σ. Σ. Α. Εὐμενῶς παρεχώρησεν ἡμῖν τὸ ἄνω ποιημάτων ὁ κ. Ι. Κ. Καμπούρογλου. ἀναγνώσας τὸ ἐν τῷ β' φύλλῳ μικρὸν περὶ Κορινθιακοῦ κιονοκράνου ἀρθρίδιον ἡμῶν. Τὸν εὐχαριστοῦμεν πολὺ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ ξηρασία ἣτις παρατηρήθη ἀπὸ τῆς 15 περιπύου ἰανουαρίου μέχρι σήμερον, ἐποχὴν, καθ' ἣν συνήθως γίνονται αἱ πλημμυραὶ, δὲν εἶναι πρωτοφανές τι. Ἡ κάτωθι στατιστικὴ δεικνύει ἡμῖν πίνακα ὁμοίων χειμῶνων.

Ἐν ἐτῆι 1472 ἡ γλυκύτης τοῦ χειμῶνος ἐπέτρεψεν εἰς τὰ δένδρα νὰ ἐκφυλλίσωσι πρὸ τοῦ φεβρουαρίου εἰς δὲ τὰ πτηνὰ νὰ ἐκκολάψωσι τοὺς νεοσσούς των κατὰ τὸν φεβρουάριον.

Κατὰ τὸ 1289 δὲν ἠσθάνθησαν χειμῶνα.

Τῷ 1421 τὰ δένδρα ἤνθησαν κατὰ τὸν φεβρουάριον, αἱ δὲ ἄμπελοι κατὰ τὸν ἀπρίλιον τὰ κεράσια ὠρίμασαν τὸν ἀπρίλιον, καὶ αἱ σταφυλαὶ τὸν μᾶϊον.

Τῷ 1538 οἱ κῆποι ἤνθησαν κατὰ τὸν ἰανουάριον.

Τῷ 1585 οἱ στάχυες ὠρίμασαν πρὸ τοῦ Πάσχα.

Τὰ 1607, 1609, 1613 καὶ 1617 ὑπῆρξαν ἀξιοσημείωτα διὰ τοὺς ἠπιωτάτους χειμῶνας των.

Οὔτε πάγοι οὔτε χιῶν ἔπρεσαν ἐν Γαλλίᾳ τῷ 1659.

Ἐν Γερμανίᾳ τῷ 1692 δὲν ἀνῆρθη ἐστία.

Τέλος ἡ γλυκύτης τῶν χειμῶνων τῶν ἐτῶν 1781, 1807 καὶ 1822 ἐθεωρήθη ὡς ἐξαιρεσις ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ. Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ τοῦ 1866 ἐν Γαλλίᾳ, ὅτε ἐγένετο καὶ ἡ μεγάλη πλημμύρα τοῦ Σηκουάνα.

Λύσις β'. αἰνίγματος.

Ἄσθηα—Ἄσθηαι

Ἐλυσεν αὐτὸ πρῶτος ὁ κ. Ι. Καγκάδης κατόπιν δὲ οἱ κ. κ. Καραχάλιος, εἰς συνδρομητῆς κατοικῶν ἐν ὁδῷ Λέκα ἀριθμ. 5, καὶ ἡ κυρία Β. Α. Βαμπᾶ. Πρὸς δὲ ὁ κ. Μακρόπουλος ἐκ Σύρου, ὁ κ. Λωρδόπουλος ἐκ Μεσολογγίου καὶ ὁ κ. Ε. Ἄννινος ἐκ Κεφαλληνίας.

ΑΙΝΙΓΜΑ Γ'

Μικρὸν εἶμαι κ' εὐτελές.—Ὁ τ' οὐρανοῦ πλὴν θόλος ἂν λείψω ἀφανίζεται—ὁ ἥλιος σκοτίζεται Καὶ ἄρδην ἀνατρέπεται, φίλοι, ὁ κόσμος ὅλος.

Τῷ πρώτῳ λύτῃ δωρεῖται ἀντίτυπον τῆς Νέας Ἑλληνίδος.

Πρόβλημα β'. Ποῖον τὸ δυσύλλαβον ὄνομα ὅπου καὶ ἐκ δεξιάων καὶ ἐξ ἀριστεράων ἀναγινώσκειται τὸ αὐτό;